

De septem donis

caris: ipayroz e i iuuujs **H** **U**tz mortalit peccatyroz furandoviro suo. Rñdeo si male expedit. sez ad peccadu sicut si daretyni ca alliciendi eum ad turpem actum: sic peccaret mortalit. Et ille qui sic recipit talia munuscula ppter talem turpem actum a tali muliere: tenet in foro conscientie restituere marito ipsius mulieris. immo qui scienter faceret vlye daret talia munuscula tali mulieri quaz scit scient velle abuti grauit peccat: Si milit z nunci q portaret talia munuscula scient q darent ppter tale turpe actum grauit deu in hoc offenderet. **I**te tra hoc faciunt illi mariti q pludunt bona sua vel in tabernis se iebriat. z sic male expedit bona illa de quibus vxoz cu puerz viuere deberet. Sed no sic faciendu est pboz honestoz discreto viro: qui debet ferre vinuz ad domu z bibere cum vxore propria. z post hoc deum collaudare: et regratiari ipi deo omnipotenti: qui te sic cibavit z potauit. **U**truz mlter debeat furari viro suo: vt inde elemosinam faciat. hoc quere añ. vij **H** **E**t de illis viris que recludunt omnia bona sua ab vxoribus tanq ab extraneis. quere ibidem **S**eptimuz quod debet habere illi q sunt in matrimonio est debita z honesta educatio filiozum vt eos i bonis instruant. **U**nd sciendu q parentes pncipalit tenentur tria suis pueris **P**rimo debet eos informare q innocentiam suam et puritatem deo offerat. qz hoc est doval de acceptu. **I**tem precepta dei. pat no ster. z symbolu. z debent eos ad eccliaz ducere. vt verbu dei audiāt. quia verbu dei est abus anime. **I**tem deu diliget eum timere in omnibus verbis z factis Sed heu sepius contingit q parentes per seignorant precepta dei: z quando qz symboluz. z post ducunt eos ad choras qz ad ecclesiam. Et quandoqz alii qui pentes informant suos pueros quo sup he incedere debeant. z quo mudo placere studeant. **I**nsup eis malu exep lu p.

bet. sez iurado blasphemado. maledicendo. zc. Et tales pentes rei crut oim peccatoz istoz. q ex mala informatōe vly malo exeplo filij sic discunt. **S**edo parentes tenentur pueros corrigere. Quo aut pueri corrigedi sūt. hic quere. 4. E. **T**ertio pentes tenent hereditare res iuste acquisitas filijs suis. hoc qre sup. 4. B.

Tractatus de septem sacramentis explicat.

Incipit tractatus de septem donis spūsancti.

Eptē sūt dona spūsancti que ideo sunt septē. qz p ea septē vitia spūalia expelluntur **P**rimū donū ē timor dñi id ē goetlich forcht **D**e q dz

Eccl. i. **T**imor dñi introitū sapie. Qui timor est custos z clausura omnium bonoz qd donū cordi nro adueniens mlta bōa pfert. **P**rimo docet mala pterita emendare. **E**ccl. i. **T**imor dñi expellit peccm **S**edo docet bona opari. **E**ccl. i. **Q**ui timet deū faciet bona. i. q timet deū nihil negligit. **I**dem **Q**ui timet deū: in qrit q bñplacita sunt dei. **G**reg. **D**eu timere est nulla que facienda sunt preterire. **I**sydor⁹ in synonymis. **T**imor expellit peccatū. timor reprimit vitium. z timor cautū facit hoīem atqz sollicitū. **T**ertio timor disponit z habilitat corda nostra ad vitā religiosaz. **E**ccl. i. **T**imor dñi pparat corda. Et **B**ernardus i tractatu de septē donis dicit. **C**onnexa sunt quidem timor z religio. z manere nō potest vnum sine altero. **Q**uarto timor dñi cōseruat hoīem in bono. **B**erñ. **I**n pira te nihil ita valet ad gratiā promerendaz cōseruandā z recuperandā qz si videat nō alta sapere. sed sp timere. **U**nd etiā **S**alomon: **S**i in timore dñi nō tenueris te: cito subuertet dom⁹ tua. **Q**uinto

timor dñi misericordiam meret ps. Quō mī
seret pat filioꝝ suoꝝ: misert⁹ ē dñs timē/
tib se. Sexto p̄fert hoī p̄uisionē t̄p̄aliū
ps. Timete dñm oēs sancti ei⁹: qm̄ nō
est inopia timētib eū. Septimo cōfert
hoī plongetōem vitē. Un̄ puer. x. Ti/
mor dñi apponet dies. Octauo oꝝoem
facit exaudiri. ps. Volūtātē timētūz se
faciet. z dep̄catōez eoz exaudiet. Nono
eternam gloriāz meretur. Prouerbioꝝ
xxvij. Beatus homo q̄ semp est pau/
dus. Eccl. xxv. Beatus vir cui ē dona
tū habere timorem dei. Gregorius dic
Ubi timor non est: salus ibi non erit.
Hi sunt nouem fructus: quos confert
donum timoris qd̄ est primum donum
spiritus sancti. z hoc donum timoris ex/
pellit primum peccatum mortale scz super/
biam. Timor dñi hoīem humiliat. sup/
bia vero eleuat. Eccl. x. Odibilis est co/
ram deo z hoībus supbia. z q̄nto se hō
hic magis exaltat tanto magis in futu/
ro humiliabitur. Luc. i. 8. Omnis q̄ se
exaltat humiliabitur. Ergo vt in futu/
ro exaltemur humiliemus nos h̄ coraz
deo in timore dñi. i. Pe. 5. Humiliamini
sub potenti manu dei. vt vos exaltet in
die visitationis. Bern. Per humilita/
tem ascēdas ad sublimitatem. quia hec
est via z nō alia p̄t̄ ip̄am. qui alias va/
dit potius cadit q̄ ascendit. Quia sola est
hūilitas q̄ exaltat. z sola q̄ ducit ad vitā
B Sēdm̄ donū est donū pietatis
Ubi notādū q̄ est triplex pietas hūi/
da. vna ad deū. z illa debet esse in p̄fidē
tia bona quā debem⁹ habere ad deum.
Primo in temporalī p̄uisione. ps. Za/
cta cogitātū tuum in dño. z ip̄e te enutri/
et. Idem. Multitudo omnīū in te spat
dñe. z hoc tollit nūmiam z sup̄fluam sol/
licitudinē temporalium quam habēt
illī auari qui nunq̄ satiantur. Sz semp
timent sibi deficere z procurant sibi cuz
omī sollicitudine t̄p̄alia q̄si semp debe
rent viuere. z forte in breui moriuntur.
Lu. i. 2. Stulte hac nocte. zc. Contra h̄

dicat xps in euāgelio. Nolite solliciti eē
dicētes. qd̄ māducabimus qd̄ bibem⁹
nōne aīa plus est q̄ esca. q̄si dicēz. Si
dat maiora. id est vitam: etiā dat mino/
ra. i. escam z vestimēta. Scdo in spūalē
bus q̄ntum ad aīam. ps. Sperātē autē
in dño misericōdia circūdabit. Et sic tollit
despatio. que est peior omī pctō. Un̄
Isid. de summo ho. Desperatio auget
pctm̄. desperatio est peior omī peccato.
Un̄ L̄hrif. in sermone. Nihil em̄ de cuz
sic offendit q̄ desperatio. Item Isid. ij
li. de sum. ho. Perpetrare aliqd̄ flagicē
um mors est anime. h̄ de sp̄are est ad iser/
num descendere. Tertio in eternis. i. in
remuneratōe omnium bonorum. Luce
xij Nolite timere pusillus grex. compla
cuit em̄ patri vestro dare vobis regnūz
L Secūda pietas est quo ad seipm̄.
Et illa debet esse in miseratōe pp̄ie ant
me. Unde Eccl. xxx. Misere anime
tue placens deo ¶ Un̄ sciendum q̄ sex
opera misericōdie debem⁹ exhibere anime
nostre. Primo debemus eā cibare pa/
ne vitē. hoc fit quādo digne cōmunica/
mus. Secūdo potare cum calice tribu/
latōis z patientie quē christus p̄ se bibit
et nobis pp̄inauit. Math. xx. Potest⁹
bibere calicem quē ego bibiturus sum.
¶ Tertio vestire cum charitate dei z p̄
ximi. quia hec est vestis nuptialis vitē
eterne Math. xxij. Amice quomō huc
intraſti nō habens vestem nuptiales: p̄
quā vestem cognoscitur filij dei Johis
xij. In hoc cognoscit homines q̄ mei
estis discipuli si dilectōem habuerit⁹ ad
iuceem. ¶ Quarto hospitare. hoc fit p̄
p̄nam quam agimus pro peccatis no/
stris. quia cuz homo est in peccato mor/
tali: tunc facit sibi mansionem in iferno
ps. Appropiquant vsqz ad portas mor/
tis Sed quando penitentiam agit: tūc
preparat sibi mansionē in celo. Math.
iij. Penitentiam agite. ¶ Quinto visi/
tare. z hoc fit quando fragilitatē nostrā
pensamus. z peccata nostra cum amarē

De septem donis

tudine cordis recolimus. vt cū p̄p̄a dicere possim? Recogitabo tibi om̄s annos meos in amaritudine aie mee. **S**eptimo debem⁹ eā de carcere hui⁹ mūdi educere. ⁊ hoc fit p̄ desiderii sup̄noꝝ. **A**p̄ls **Q**ue sursum sunt q̄rite: non q̄ sup̄ tram **I**dē **N**ostra uersatio in celis ē. **T**ercia p̄teras est quo ad proximū. illa exhibetur p̄mo in dādo. **E**ccl̄. i. 4. **A**n̄ mortem benefac amico tuo. id est christo. qz elemosyna in vita multo melior est q̄ post mortem. **Q**uia vnus denarius in vita melior est q̄ centum post mortem. **S**ecundo exhibetur proximo commo- dando. **P̄s.** **I**ustus miseretur et com- modat. et semen illius in benedictione erit. **E**t d̄ hoc gaudet christus ⁊ tota ce- li curia. qz sumus sua membra. ⁊ erit ho- mini valde meritorium. **Luce. vi.** **H**u- tuū dantes nihil inde sperātes. **T**ertio in condonādo p̄ximo. **Luce. 6.** **D**imit- tite ⁊ dimittemi **Aug⁹.** **E**a elemosyna nihil est maius: qua ex corde dimittim⁹ quod i nos quisqz peccauit. **Q**uarto fa- cta p̄ximi non in malum iudicando. sed sp̄ ad meliōrē p̄rē interpretādo **U**n̄ **aug⁹** sup̄ illd̄ **H**at. **N**olite iudicāe. et nō iu- dicabimini. **H** loco nihil aliud p̄cipi exi- stimo: nisi vt ea facta dubia q̄ sūt. q̄ aīo fiāt. i meliōrē p̄rē interpretemur. **U**nde sciendū q̄ q̄libet tenet oīa dicta et facta p̄ximi in meliōrē partem interpretari nisi sint māifesta mala. **A**p̄ls. **Q**uo iudicio aliu iudicas. teipm̄ condemnas. **S**ed dices vn̄ oritur q̄ aliq̄ oīa q̄ vident vel audiūt de p̄ximis. sp̄ in malum int̄- pretant. **R**espondeo q̄ ex duobus pue- nit. **P**rimo: qz ip̄i mali sūt. **U**n̄ **L**hry. sup̄ **H**at. **O**is homo fm̄ se aliu existi- mat. **I**dē. **S**icut difficile aliquē suspi- catur malum q̄ bonus est. sic difficile sus- picatur aliquē bonū qui mal⁹ est. **S**ecū- do. qz male afficitur ad illum quez iudi- cat. **Aug⁹.** **C**ertum est q̄ d̄ malo icerto neminē iudicāre quē tanq̄ meipm̄ dili- gerem. sed etiam defendere ⁊ excusarem

q̄ diu in publicū nō p̄d̄ret. **S**ed quia charitate p̄didimus: facilius alterutrū iudicamus **E**t q̄ oīs qui facit alterum iudicat: ostēdit se vacuū a gratia dei ⁊ a charitate p̄ximi. **S**z q̄ bona suspicatur de p̄ximis est signū p̄fectus ⁊ bonitatis **B**reg⁹ in moral. **Q**uātovos in bono p̄ficiatis tāto etiā bona de alio sentitis **E**t **T**ertiu donuz est donū scie. i. got- liche kunst. qd̄ donū p̄mo docet seipm̄ cognoscere. s. quis es. qd̄ fuisti. ⁊ qd̄ eris **B**erū. **L**ogita ergo vnde veneris ⁊ eru- besce. vbi es ingemisce. quo p̄peras ⁊ p̄timefce. **I**tem cognosce te p̄ culpam ac- tualem fieri exosum deo. **S**ap̄e. xliij. **O**dio sunt deo impius ⁊ impietas eius **E**ccl̄. xij. **A**ltissimus odio habet pctō- res. **I**te per culpā eris maledictus. **p̄s.** **M**aledicti q̄ declināt a mā datus tuis. **E**t insup̄ debitoꝝ mortis eterne: nō solā tp̄alis vt iumentū. **E**zech. xvij. **A**ia q̄ peccauerit ip̄a moriet. **S**z ecōuerso cog- nosce q̄ gr̄a facit hoīem filiū dei ⁊ here- dē. **A**p̄ls ad **R**ho. viij. **S**i filij ⁊ here- des. **I**te facit hoīem bonū. **p̄s.** **B**eat⁹ p̄ls cuius est dñs deus eius. **I**te gr̄a facit hoīem bñdictū. **D**euf. xxvij. **S**i p̄cepta mea audieris bñdictus tu in ci- uitate bñdict⁹ in agro ⁊c. ⁊ hoc ergo no- mine noiabit deus bonos q̄ ad dexterā eius erūt dicēs. **H**at. v. **V**enite be- nedicti patris ⁊c. **S**cd̄o docet donum scie cognoscere deū **P**rimo in quantum est creator tuus ⁊ tu creatura eius. **U**n̄ **p̄s.** **I**pe fecit nos ⁊ nō ip̄i nos. ⁊ sic tene- ris ei obedire tanq̄ tuo creatori. **S**cd̄o in quantum dñs tuus. ⁊ tu seruus eius. ⁊ sic teneris ei fideliter seruire tanq̄ fide- lis seruus dño suo. **T**ertio in quantum ip̄e pater tuus ⁊ tu filius eius. ⁊ sic teneris ei exhibere honores ⁊ reuerentiā **Q**uar- to in quantum redemptor tuus. ⁊ sic tene- ris eum diligere **J**oh̄is. xv. **D**atozem aut̄ charitatē nemo habet vt animā ⁊c **Q**uinto in quantum futurus iudex tuus et sic eū timere debes in oībus verbis ⁊

factus siue comedendo siue dormiendo
 Tertio donum scientie docet cognosce-
 re proximos scilicet quomodo omnes homines tam di-
 uites tam pauperes quam nobiles sunt siles
 in quatuor. Primo enim homines sunt siles
 ex parte principij. quia omnes ab uno deo et
 de eodem luto formati sunt. et omnes nu-
 di et pauperes nati. Job. xxxiii. Ecce me
 fecit deus sicut et te. et de eodem quoque lu-
 to formatus sum. Sap. vii. Nemo ex
 regibus aliud habet natiuitatis initium.
 Secundo sumus similes ex parte mediij. quia
 omnes mortales et breuis vite tam diui-
 tes quam pauperes. Eccl. x. Omnis potentia
 tus breuis vite. Job. xiiij. Breuis di-
 es hominis sunt. Tertio ex parte finis. quia
 omnes in eadem morte et putredine
 reducuntur. Job. xvij. Putredini dixi pa-
 ter meus es etc. Hoc patet in ossibus mor-
 tuorum. quia ibi nulla est distinctio inter no-
 biles et ignobiles. Quarto ex parte iudi-
 cij. quia omnes sub uno iudice reddere
 compelluntur. iij. ad Lborin. v. Deus
 nos manifestari oportet ante tribunal christi
 ut referat etc. Et actum. x. Ipse est qui con-
 stitutus est a deo iudex uiuorum et mortuo-
 rum. et cum hanc equalitatem cognoscimus
 tunc nos mutuo diligere debemus. et unum
 alium non spernere. Unde Gregorius. Omnes
 fratres sumus unum imperatoris potestate con-
 diti. et sanguine ipsius redempti. et ideo fra-
 tres nostros quamuis pauperes et abiectos in
 nullo despiciere debemus. Augustinus. de do-
 ctrina christiana. Ego non interrogo te ser-
 catum pauperem et pannosum. non quales in ve-
 stibus sitis. sed quales nati fueritis. ambo cer-
 te nudi. ambo infirmi. ambo vitam mise-
 ram inchoantes. et ob hoc ambo plorantes
 quando nascemini infantes. Et illud do-
 num expellit inuidiam quam est pertraria charita-
 ti. quia gaudet de malis. et tristatur de bo-
 nis quod est diabolicum. Inuidi sunt a deo
 maledicti. Esa. v. Uel vobis qui dicitis
 bonum malum etc. et tales inuidi sunt filij di-
 aboli. quia sicut charitas est signum filiorum dei
 Uel Job. xiiij. In hoc cognoscet homines

quod mei estis discipuli si dilectorem habue-
 ritis. Sic inuidia est signum filiorum diaboli
 B Quarto donum est donum forti-
 tudinis. i. gortliche stercke. Ubi scien-
 dum quod deus non querit fortitudinem corporis. sed
 spiritus. Uel Aemilij. viii. Gaudium eternum
 domini est fortitudo nostra. Et notandum quod
 spiritus sanctus per donum fortitudinis tripliciter con-
 fortat hominem. Primo in tolerando aduer-
 sitates patienter. i. Thessal. v. Patienter
 estote ad omnes. Sed diceret quomodo
 acquiescamus tibi patientiam in aduersis. Respon-
 deo quod principaliter sunt tria que inducunt
 ad patientiam. Primum est. quia cum peccatis tuis
 plus meruisti. Non peccato nequaquam peccatum
 aut habet aut in futuro punietur. Ergo modicum
 cum in presentia liberer pati debes pro purgato-
 rio et peccatis tuis. Secundum quod christus maio-
 ra sustinuit pro te. ergo tu etiam pro eo aliquid
 modicum pati debes. Gregorius. Si passio
 christi ad memoriam reducat nihil est quod non
 equo animo toleret. Tertium est. quia tribula-
 tio est via ad celum. Act. xiiii. Per multas
 tribulationes oportet nos intrare regnum dei
 Insuper tribulationes et infirmitates aug-
 mentant premissum eternum. Math. v. Gau-
 dete in illa die. supple tribulationis. quoniam
 merces vestra multa est in celis. Uel Hiero-
 nimo. in epistola: Libenter nunc tormeta patior
 ut futura mihi gloria seruetur. Hodo quomodo
 aliquem dolore patienter sustines: et si mil-
 lesies dolore sentires in oculis dicitur pro
 quolibet vice et eternum premissum possidebis. Et
 illud premissum excedit omnes tribulationes. Ap-
 th. viii. Non sitis condigne passiones etc.
 Secundum confortat nos spiritus sanctus per hoc donum ad
 vincendum diabolum. Jac. iiii. Resistite dia-
 bolo et fugiet a vobis. Item ad preueniendum mu-
 dum. Jac. iiii. Amicitia hominum mundi inimici-
 tia est dei. quia amicum hominum mundi inimicum est dei
 Ista verba sunt multum terribilia amatoribus
 hominum mundi. quia non potest duobus dominis seruire. Sed
 dices. quomodo vincam mundum. Hoc docet Au-
 gustinus. dices Occupasce quod premissum oportet
 expauesce quod minas oportet. et sic viles
 ut omnis mundus. Tertio confortat ad

De septem donis

operandū bona opera. **Uñ** Johis. ix. Operari oportet donec dies est. qz venit nox dñi nemo p̄t opari. Nota in sensato dist. xxxij. in quarto p̄ncipali littera. x. Aug^o. Inutiliter hoc tpe viuif nisi ad acq̄rendum meritū laboref. quo in eternitate remuneret. qz opa bona ornant aīaz z p̄comitant aīam cū oēs amici eā deserūt. Apoē. xij. Opa em̄ illoz sequūtur illos Et p̄ his tūc remuneramur in vita btā. qz de^o redderit vnicuiqz fm̄ opa sua. Hiero. Unusqz p̄ opibus suis mercedem accipiet. **Uñ** Bern. Si labor terret merces inuiter Unusqz em̄ fm̄ suū laborē mercedē accipiet Et sic h̄ donum expellit accidiam que est mater neq̄cie. Augustin^o Ociositas sine dei timore magistra neq̄cie est. **Uñ** Leo papa in sermone. Nō dormientibus puenit regnū: nec ocio z desidīa repentibus b̄ricudo eternitatis ingerit **I C** Quū tum est donum p̄siliij. id est gotlich rat. Nota q̄ sp̄ritussanctus vult q̄ a trib^o debemus querere consiliū. Primo a deo. **Uñ** Tobie. iij. Benedic deus et pete ab eo vt viam tuā dirigat. z om̄ia cōsilia tua in ipso p̄maneāt Ecclī. xxxix In omnibus deprecare cōsiliū altissimi. Et hoc p̄silit Salomon dicēs Cōsiliarius vnus sit de mille nomen eius. **Uñ** de Esa. dicit. Vocabitur consiliarius deus fortis. Secūdo querere debemus a proximo p̄scientioso z discreto et timentē deū. Quia si nos indigni sum^o vt deus nobis immediate p̄suleret sicut fecit cōmuniter bonis z p̄fectis hominibus: tunc queramus ab hoibus quibz inspirat que nobis facienda sunt. qz deus operatur p̄ medium. Exempluz de paulo qui dixit. Dñe quid me vis facere. Et vox respōdit Surge z ingredere ciuitatē z dices tibi qd te oporteat facē. Et x̄ps apparuit ananie z misit eum ad paulū. cū tñ christus p̄ se potuīt sibi manifestasse qd eū opteret facē. Sciendū tñ q̄ signāter p̄siliū q̄rere debemus a lic

terat^o z cōsciētiosis q̄ h̄nt sciam z bonā vitaz z nō a dissolutis z male vite. **Uñ** Ambro. de officijs li. ij. Quis vtilē iudicet aliene cause que videt iutilē vite sue **Uñ** Ecclī. xiiij. Qui sibi nequā est cui bonus erit. Tertio debem^o q̄rere cōsiliū a cōscia p̄ria. Ecclī. xxxij. Oīa fac cū p̄silio: z post factū nō penitebis. quia sicut qs veller alijs cōsulerē: sic z sibi p̄sili debet facere **R C** Et illd donū sp̄ritussancti expellit auariciāz. Et hoc fit qñ sp̄ritussanct^o p̄ donū cōsiliij cōsultat terrena desp̄icere z celestia appetere. qz terrena modiciū valēt in p̄nti vita: qz solū ad sustentatōem corp̄is. in morte nihil p̄sumunt. Prouer. xi. Non p̄derunt diuitie in die vltimōz Itē qz nō p̄t trāfferri ad aliud seculū. Job. ij. Diues cū dormiēt nihil secū aufert. Itē post mortē sepius nocēt multis qñ redditori sunt rōem de ipsis qño lucrata sunt. qño possessa. z qño expensa sunt vsqz ad nouissimū q̄drātem Sz sp̄ualia bona q̄ ad celestia p̄ducūt sunt appetēda. qz nihil vtilius in hac vita. Et hoc fit quādo faciūt opa nostra meritoria. Itē in morte. qz faciūt hoīez feliciter mori. **Uñ** Beati mortui qui in dño moriunt. imo faciūt ip̄am mortem p̄ciosam. **Uñ** ps. Preciosa in cōspectu dñi mors scōp̄ eius. Itē post mortē. qz eternā gl̄iam tribuūt. **Uñ** Bern. in epl̄is. Bona mors iusti p̄pter requiem melior p̄pter nouitatem. optima p̄pter securitatem. Damascen^o li. iij. Mors sanctorū somnus magis est q̄ mors. laborauerūt ei in p̄nti sc̄loviū viuūt in sc̄lm **L C** Sextū donū est donū itellect^o. i. gotlich p̄stentēis. Per illd bonū sp̄ritussancti docz nos itelligē deū in nob z i creaturis Nā p̄ magnitudinē z latitudinē h̄ mūdi potētā dei agnoscm^o q̄ ip̄e est oīpotēs. qd p̄z in h̄ cū possz adhuc ifinitos mūdos ex sua potētā creare. Itē p̄ decorē celi mūdi z creaturaz sapiāz dei itelligim^o Itē p̄ bonitatē z vtilitatē creaturarū bonitatē dei itelligim^o. Itē qñ vū

Spiritus sancti xxx

des aliqua pulchra. z gustas dulcia: p hoc intelligere cogitare debes eterna. Bernardus. Dulcedo oim creaturarū si quis iuste aduertit: nihil est aliud nisi q ad illā etnam dulcedinem nos inuitat. Et illud donū expellit peccatū gula. qz per donū spiritus sancti sumimus cibuz z potum. z vtimur creaturis dei ad honorem ipsius z vtilitatem nostrā. Et sic refecat supfluitas gula. ¶ Septimū donū est donū sapie. i. goetlich wisheyt. Et sciendū q sapia dr quasi sapida scientia. z per hoc donum spū sancti dat nobis sapere celestia que dulcedo p cellit omnem dulcedinem totius mundi. ¶ In Basili. Dulcedo mellifera dulcedo mirāda. q̄ dulce es in meditatione. s; dulcior in orōe. dulcissima i cōtemplatione. Sed supdulcissima in beatitudine. imo tāta dulcedo est in etna patria q est inexplicabilis z inestimabilis. ¶ In tanta est dulcedo: q si celū aperiretur. z minimuz gaudiū alicuius sancti parui videretur. q̄uis a nobis remota sunt tamen totus mūdus sufferre nō posset Si possibile esset tunc nullū cor a deo triste eēt qn̄ letificaretur: nec ali-

qua pena tam amara quam homo sentiret siue ignem siue aquam bullientem immo nec ipsam mortem corporalem. Quid tunc erit cum nos illic venerim? et cum deo z omnibus sanctis gaudebimus. Deum videre est ita delectabile: q Augustinus dicit q potius vellet eē in inferno z deum videre: q̄ in celo z ei visione carere. ¶ Und ps. Quoniam mille anni ante oculos tuos tanq̄ dies hesternae que preterijt. Et illud donum expellit peccatum luxurie. quia s̄m Gregorij Sustato spiritu desipit omnis caro. Augustinus dicit sic. Gaudium diuine dulcedinis non degustas. si carnali delectatione cor maculas.

¶ Tractatus de septem donis spiritus sancti explicat Et per consequens totus liber Discipuli de eruditione christifidelium. arte et impensis viri solertis Hermannii bāgard de Herwich Colonie nup imp̄ssus iuxta antiquū forū in domino vulgariter nūcupata. tzo dem Wyl den man Anno salutis nre. D. cccc. xcyi sexto Kalēdas Nouembriis

